

Əvəz Qurbanlı

Təzə
(şeirlər)

zarafat

*“Təzə Zarafat” satirik şair və
üzü görmüş ilk kitabıdır.
Kitabın satira bölməsində ictimai-
rüşvətçorluq, korrupsiya, riyakarlıq, özbaşınalıq və s. kimi neqativ hallar kəskin tənqid olunur, mənfi
obrazların mahiyyəti satiranın işşaedici dili ilə açılır. Həmçinin, çoxsaylı lirik şeirlər müəllifi olan şairin
klassik divan üslubunda yazılmış müxtəlif şeirləri lirika bölməsində əksini tapıb.*

*publisist Əvəz Qurbanlının işıq
siyasi həyatımızda baş alıb gedən*

Bakı – 2006

Satiralar

ANS-dən şikayət

(müstəzad)

Çərxi-fələk, var sənə ərzim ANS-dən yana,
qoyma bu bağrım yana!
Qoyma yayılsın bu kanal cümlə Azərbaycana,
doymuşuq artıq cana!
Qoyma çəkib göstərələr hər zə proqramları,
tovlayalar xamları,
Sonra bütün xalqı inandırmaq ilə hədyana
qaldıralar üsyana!
Çərxi-fələk, sal buların canına bir vəlvələ,
xəlqi salıblar ələ,
Ta düşələr özləri atdıqları şər-böhtana -
bəlkə bu kəslər qana!
Xar elə Mir Şahin ilə bir neçə vicdansızı;
qanə düşə qansızı,
Heç nəyin üstədən bular insanı salarlar qana,
And içərəm vicdana!

Bizlərə göstər o günü - bir gün alağ xoş xəbər,
vermə bizə boş xəbər:
Mücdə gətir qorxana ki, bağlanacaq "Zorxana",
torba tikək Orxana!
Düz bu Mübariz on üç ildir ki, bizə "Qulp" qoyur,
gör usanır, gör doyur?
El içinə çıxmamışıq ta bu çıxıb ekrana,
baxmır ədəb-ərkana.
Gərçi dəli Tofiqi göndərdin həbsxanəyə,
dərs ola divanəyə;
Verdi yerin həcvin özündən sora bir oğlana,
Lənət ola şeytana!
Zənn eləyirdik Baba Pünhan da gedib rəhmətə -
son qoyular töhmətə...
Çıxdı Əvəz aşkara, rəhmət oxudur Pünhana,
At bunu da zindana!
Çərxi-fələk, var sənə ərzim ANS-dən yana,
qoyma bu bağrım yana!
Qoyma yayılsın bu kanal cümlə Azərbaycana,
doymuşuq artıq cana...
lənət ola şeytana,
sal buları böhtana,
at buları zindana,
işləri sal sahmana,
bəlkə o gündən sora
biz də gəzək şadyana!

Bağlı qapı

Mənə zülm eyləmə, ey bağlı qapı,
Mən ki yumruqla səni döyməmişəm!

Basmışam zəngini səssiz, mədəni
Səbr edib gözləmişəm cib güdəni.
Görüb hirsələnmişəm hər gədəni
Lal olub, təkcə başın tərpedəni
Ağzıgöyçəklərə xas söyməmişəm!

Mənə zülm eyləmə, ey bağlı qapı,
Mən ki yumruqla səni döyməmişəm!

Elə bildim girişin müftə imiş,
Guya hər verdiyimiz "süftə" imiş.
İxtiyarın, nə bilim, şefdə imiş,
Demə bir boynuyoğun kefdə imiş-
Mənsə aylarla dodaq çeynəmişəm...

Mənə zülm eyləmə, ey bağlı qapı,
Mən ki yumruqla səni döyməmişəm!

Səni and verdirirəm məxmərinə,
Adımı yaz şefinin dəftərinə!

De ki, qəsdən işi salsan dərinə
Çıxaram bir gün axır qənsərinə!

* * *

Bəsdir, ey bağlı qapı, dinməmişəm,
Hələ mən cin atına minməmişəm!
Nə qədər get-gələ saldın məni sən,
Deyəsən, lap ələ saldın məni sən!
Ala, vurdum, bu da yumruq!..
- Bu nədir?
Qorxudan cədvələ saldın məni sən?!
Çox heyf, indiyədək döyməmişəm,
Demə, bir yumruğa da dəyməmişəm...

Barmaq

Qafil dayanan cibləri pulnan dolu görcək,
Göz parladı, iştah gətirib oldu sevincək.
Cib sahibi hiss etmədi barmaq cibə gircək-
Keçmiş yəqin əvvəlcə gözəl məşğələ barmaq!

Birləşdi şəhadətdə "qulaq burmaq" olanda,
Beş barmağın ağsaqqalı baş barmaq olanda,
Barmaqlığa saldın bizi sən qarmaq olanda,
Yox çarəsi çün, qorxmasaq, hey silkələ barmaq!

Olsaydı param, yazdığımı dərc eləyərdim,
Çatmazdı, çörək, pullarımı xərc eləyərdim.
Baş barmağın heç vicdanı yox, mərc eləyərdim-
Şübhən var? Uzat mən tərəfə çeçələ barmaq!

Zənn etməyin amma ki, yazır şeri əbəsdən,
Olsaydı əbəs yazdığı, düşmüşdü həvəsdən!
Bir xeyli zamandır ki, kəsib barmaq Əvəzdən-
Çün qəlbi deyən sözləri yazmır hələ barmaq!

Dövləti iqtidarə ver

Çərxi-fələk, bu seçkidə fürsəti iqtidarə ver,
Qarşidan imtahan gəlir, qiyməti iqtidarə ver!

Gəl "Qarabağ" sualını testinə salma: sən onu
Növbəti imtahanidə, növbəti iqtidarə ver!

On beş ilin çətinliyi on beş ilə asan olar -
Səbr müxalifətdə var, möhləti iqtidarə ver!

Sərvətinin bərabəri dərdi də var bu millətin,
Dərdi müxalifət çəkər, sərvəti iqtidarə ver!

Etmə giley - müxalifət gərçi alır qrantını,
Al bu işin qarantını, rüsvəti iqtidarə ver!

"Ver çərəyi çörəkçiyə"- çün atalar deyib bunu,
Xalqa çörək boyun olub, dövləti iqtidarə ver!

Ordu itaətindədir, ölkə nəzarətindədir,
Sanma işi çətindədir, diqqəti iqtidarə ver!

Yazdı Əvəz həqiqəti, Haqdan alıb icazəsin,
Aparsalar* cənazəsin, töhməti iqtidarə ver!

Çərxi-fələk, bu seçkidə fürsəti iqtidarə ver,
Qarşıdan imtahan gəlir, qiyməti iqtidarə ver!

**Bəhrdən bilərəkdən çıxılıb*

Dəstək

Bəxtindən alıb dəstəyi atmış zəri Dəstək,
Bəxtsizlərin olmuş dilinin əzbəri Dəstək!

"Dəstək" sözü çox-çox kişini saldı səbirdən,
Dəstək həvəsiynən kişilər baxdı qəbirdən!
Lap çəksə də Rüstəm, Alı, Səftər üçü birdən,
Bilməm, nə sehrdir, yenə gəlməz bəri dəstək!
Gözlər biri fürsət, biri yardım, biri dəstək!

Dəstək, düzü, istər ki bulardan biri qalsın,
Kim razı olar öz rəqibindən geri qalsın?
Qoymaz Alı heç bunlar üçün "əl yeri" qalsın,
Məxmər qapılar üstə görüb "məxməri" dəstək!
Bunlar da gərəkdir tapalar bir iri dəstək!

Artıq Mamedin dəstəyi yox, qaçdığı üçün,
Dəstək itirib etibarı, "çaşdığı" üçün...
Bir vaxtı təpiknən qapını açdığı üçün,
Day indi bəyənmir deyəsən Səftəri dəstək!
Gör, bir necə də həddin aşır sərsəri dəstək!

Bunlar nə qədər çəksə də fürsət "Dözüm"ündü,
Dəstək itirər, kim desə "dəstək özümündü!".
Yox dəstək, Əvəz, öz yazımı mən yozum indi -
Qorxur bədənindən ayırırlar səri, dəstək!
Səbr eylə ki söznən çəkərək xəncəri dəstək,
Bir gün seçər, əlbəttə, xeyirdən şəri dəstək!

"Dımdıdım"

Bizə yadlar nə ki qardaş gələcək-dımdıdım,
Bu rədif şerimə çaşbaş gələcək-dımdıdım!

Acı ovqatı şirindir gecəni ac yatanın,
Ki, səhər süfrəsinə xaş gələcək...dımdıdım!

Gözləyir getməyə-kim xaricə, kim ac evinə,
Kimə "daş-qaş", kimə "daş-baş" gələcək, dımdıdım!

Düz deyən əyri ölür- ya vuracaq yolda maşın,
Ya binadan başına daş gələcək, dımdıdım!

Köçkünün ağzını yum, yadına düşdükcə vətən,
Azacıq gözlərinə yaş gələcək, dımdıdım!

"Gələcək qurmağa" qoysan gələ keçmiş-dıdım,
Boş ümidlərlə gələn "xoş gələcək" dımdıdım!

Yol azanlar bilə, şair qələmi çox itidir,
Kim onun cənginə birbaş gələcək, dımdıdım!

Qələmi yorma Əvəz, çünki bu dımdım-xanaya,
Hələ çox dımdıdı-dımdım gələcək-dımdıdım!

Qutuda

Qarışıb bir-birinə seçkidə səslər, qutuda,
Hərə öz şansını bir şövq ilə bəslər qutuda!

Biri lap alta düşübdür, biri tindən danışır,
Biri dövlət hüququndan, biri dindən danışır.
Elə ki hər kəsən öz namizədindən danışır -
Onu tərif eləyib, özgəni pislər qutuda.

Yenə xalqın səsi əvvəlki kimi zorla çıxır.
Qutudan, lazım olanda, neçəsi torla çıxır,
Ötən illərdəki səslər yenə də xorla çıxır:
Çıxmasın ortalığa özgə həvəslər qutuda!

Bu şəraitdə gəlir vəcdə qeybdən uca səs,
Səsi gur, ruhu cavan, zahirən amma qoca səs:
- Ağah olsun qutu əhli, qoyulub hərraca səs,
"Yormasın özlərini bir sıra kəslər qutuda"!
Kimi istərsə bu səs sahibi, səslər qutuda!

Qapaz

Bir zaman sərfəli saydıq deyə pazardan qapazı,
İndi hər gün alırıq bir kefi sazdan qapazı!

Gözümüz çox da ki seçməz tükü-tükdən əsla,
Başımız yaxşı seçər leyk, qapazdan qapazı!

Dəli, var qüvvəsi ilə vura, baş ağrıtmaz,

Vay o gündən alasan ağı tarazdan qapazı!

Qapazın sirrini hər yoldan ötən dərk eləməz,
Naşılıqdan vurur əlbəttə, boğazdan qapazı!

Əgər istərsə payız vaxtı başı ağrıməsın,
Xalqa vacib ki, gərək əxz edə yazdan qapazı!

Cürbəcür partiya var - xalqı bölən, xalqçün ölən,
Fələk əskik eləməz partiyabazdan qapazı!

Ehtiyat eylə, Əvəz, hər yetənə atma qapaz,
Endirərlər başına yoxsa bir azdan qapazı!

Saz

Bu nə səsdir, hansı qüdrətdən alıb ilham saz?
Kim, onun seyrindən əhvalım qılıb bir cam, saz!

Açmaq olmaz sirrini sazın, əgər imkan ola,
Mümkünatilə çəkər çox müşkilə əncam saz.

Gah ecazilə ustadın ucaldar kürsüyə,
Gah təqsiri üzündən etdirər edam saz.

Öylə bir sazdır bu saz ki, sübh göstərməz üzün,
Sanki adətkar olub gərmiş edə axşam saz.

Var məsəl: ta göydə ulduz görməsə, ölməz ilan,
Vurmasa mizrab Ədalət, xəlqi etməz ram saz.

Saz, saz olsa əgər, simlər çıxarmaz yad səs,
Özgə səs səsləndiyindən çalmadı Səddam saz.

Şeyx saz alcaq ələ, saz dillənər "Ruhani"də,
Gərçi çox kafər onu adlandırır "bədnam saz".

Köynəyindən bil soyundurmuş sazı avropalı,
Ta ki görsən göstərir seryaldən əndam saz...

Feyziyab oldum əcəb, ta onda ki, gördüm çalır-
MDB tar, ATƏT ud, NATO qopuz, GUAM saz!

Təb coşğun, keyf çağ, əhval xoş, ustad zor,
Məclis ali, ruh yüksək, dövr yek, əyyam saz!

Asta dilləndir, Əvəz, qoyma qırılısın, incə sim,
Fikri var, çox mətləbə vursun hələ eyham saz!

Arif ol ki, bircə pərdəndən səni hər kəs duya,
Çünki "arif məclisində" dinləməzlər xam saz.

Var gümanım ki, bu dünyadə çəkilsəm məşhərə,

Feyzi-ecazı ilə versin mənə bir kam saz.

"Türkün sözü"

Söz demək üçün açıram ağzımı-
Hər sözümün bir üzü "türkün sözü".
Bir sözümü yozma mənim yüz yerə,
Yüz yozumun ən düzü - "türkün sözü"!

"Döz" calayır səbrimə gündüz-gecə,
Tək səbrim canə salır vic-vicə.
"Döz"lər əlindən qaçıram xaricə-
Orda da görürəm "döz"ü, türkün sözü!

Düz deməsəm, yad ayağa ver məni,
Qoy qınasın zəbt edilən yer məni:
Düşmənimiz hardan olub erməni?
Gör ki onun çox sözü türkün sözü!

Fərq o qədər qoymasalar ta bizə,
Fitrə düşər erməniyə, ya bizə?
Bir göz ilə baxmasa dünya bizə,
Bil ki yumub bir gözü, türkün sözü...

Gözlə, Əvəz, bax sözünün həddinə,
Şəkk eləmə "Cərc ağanın cəddi"nə.
Söz demə türk-erməni sərhəddinə,
"Küldən eşərsən közü", türkün sözü!
Qoy ki hələ türkə qaranlıq qala,
"Türk" sözünün də özü, türkün sözü...

"Xəbərlər" xəbəri

Kim alıbdırsa "Xəbərlər" xəbərindən xəbəri,
Elə zənn eyləməsin bildi dərindən xəbəri!

Xəbərin ən böyüyün mən bilirəm, nərd atanın
Nə daşından xəbəri var, nə zərindən xəbəri!

Daha gizlənmək üçün Qurbanəli tapmır axur,
Üzü yox, alsa qonaqlar səfərindən xəbəri.

Buraxıbdır belə bir şeyiə düşmən, guya:
"Bakının yox Bakı-Ceyhan kəməridən xəbəri".

Bakının dərdirə Şirvan şahı dözməzdi yəqin,
Onun olsaydı bu gün öz şəhərindən xəbəri...

O kəsə şah deyərəm ki, ola təğyiri-libas,
Tuta öz ölkəsinin beş nəfərindən xəbəri!

Para üçün Həcəri xaricə göndərdi Nəbi,
Neçə müddətdi, onun yox Həcərindən xəbəri.

Bu qədər var xəbərim, bixəbərəm, çünki hələ
Alıram bixəbərin bixəbərindən xəbəri!

Əvəzin şe'rini alt-üst oxusan, gəl demə ki,
Bu kəsin yox "əlif"in "zir-zəbər"indən xəbəri!

Yatmışam

Uyquda gördüm ki, taraz yatmışam,
Yüz kərə əhsən mənə, saz yatmışam!

Dəysə də yüzlərlə təpik, durmaram,
Öylə dəyib bircə qapaz, yatmışam!

Uyquda Allah yetirər ruzimi,
Eyləmişəm razü niyaz, yatmışam!

Dəstəmazım varsa, ibadətdəyəm,
Xəlv qılan vaxtı namaz, yatmışam!

Qış yuxusundan ayılıbdır ayı,
Getdi də qış, gəldi də yaz, yatmışam!

Borc yiyəsi istədi borcun, dedim:
"Get hələ sən dəftərə yaz: "yatmışam"!"

Ölsəm, Əvəz, bəlkə də az-çox yatam,
Bəs ki bu dünyədə çox az yatmışam!..

Məzələndi

Girdi bu rədif beynimə ki: "...a məzələndi",
Təbimlə qələm-dəftərim əla məzələndi!

Çox sözləri ram eyləyərək beytə oturdum,
Şıltaqlıq edib bir-iki misra məzələndi.

Derdim, "məzələnmək" sözünü ciddi yazım mən,
Mən ciddinə getdimsə də, mənə məzələndi.

Heyf, eşqə yaraşmaz bu rədif, yoxsa deyərdim:
"Səhrayə salıb Məcnunu Leyla, məzələndi..."

Bəxtim bu sayaq, istəmərəm day üzə gülsün -
Bir gün üzümə güldü o, amma... məzələndi.

Saqi dolanıb hər kəsə bir cür məzə verdi,
Çatdıqda mənə ya doladı, ya məzələndi!

Dövrana nə etdim axı, bu gərdişi dönmüş
Mənlə məzələndikcə, elə ha məzələndi!

Dünyanı bu "əl boyda" Əvəz çox ələ saldı,
Axır bu uşaqla qoca dünya məzələndi!...

...Yoxsa yox?

(sual-cavab)

- Ay Qulu, bir söz soruşum; sən de "hə",
Hacrza mömin sayılar, yoxsa yox?

- Həə...tapdığını aclar ilə böləsə, hə,
Qonşusu ac ikən özü toxsa, yox!

- Bəs sora?

- Verdiyinə yoxsa təmənnası, hə,
Yox, onu tez-tez gözüne soxsə, yox!

- Bəs sora?

- Nəfsini ram etsə əgər əqlə, hə,
Əqli çox az, nəfsi də çox-çoxsa, yox!

- Bəs sora?

- Söylədiyən işdə də göstərsə, hə,
Hər sözü axırda yalan çıxsə, yox...

- Bəs sora?

- Bir söz ilə, Haqqını danmırsa, hə,
Qəlbədə imanı əgər yoxsa, yox!

- Day sora?

- Mən bunu billəm...de görüm indi, həə,
"Hə" səni qane elədi, yoxsa "yox"?
Hacrza mömin sayılar, yoxsa yox?!

Uçurum, yoxsa qurum?

Bu qurum əzdi məni "Keçidin" cövründə,
Nə keçiddir bu keçid, keçir öz tövründə?
Keçmirəm bir tərəfə bu "Keçid dövrü"ndə
Yeriyim, yoxsa durum? Nə ağırdır bu durum
Uçurum, yoxsa qurum; nə qurumdur bu qurum?

Qarabağ düşdü düyün, Qarabağ bir qara bağ
Bu bağı bəlkə qıraq, yox qabaqdan Qarabağ?

Məni imdadə axı Qarabağdan da qabaq
Gözləyir Göyçə hələ, səsləyir Zəngəzurum!
Uçurum, yoxsa qurum; nə qurumdur bu qurum?

Bu "Gülüstan"da bitən tikana, qanqala bax!
Geri dön "Daşnak"ı gör, sola dön "Sadval"a bax!
Hələ boz qurd ovuna şığıyan "qartal"a bax!
Qurum ov üstə tələ, yoxsa şahin uçurum?
Uçurum, yoxsa qurum; nə qurumdur bu qurum?

Döz demə

Hər nə deyirsən, de mənə, «döz!» demə,
Qurban olum, bir də belə söz demə!

Mən axı neynim ki çəkir söz sözü,
Dil də çaşıb ərz eləyir düz sözü...
Hər nə qədər «gözlə!» desən, gözlərəm,
Açmayır amma məni bu «döz!» sözü!

Hər nə deyirsən, de mənə, «döz» demə,
Qurban olum, bir də belə söz demə!

Eylədiyən zülmə məgər can dözər?
Mən dözürəm, sanma ki heyvan dözər...
Gəl məni nolar, bu qədər yükləmə,
Can nə qədər, can sənə qurban, dözər?

Hər nə deyirsən, de mənə, «döz» demə,
Qurban olum, bir də belə söz demə!

«Öl!» de mənə, acqarına «qus!» demə,
«Mustafa» de bir kərə, «mus-mus» demə.
İstəməyirsənsə əgər səs salım,
Haqqımı ver, boş-boşuna «sus!» demə!

Hər nə deyirsən, de mənə, «döz» demə,
Qurban olum, bir də belə söz demə!

Yumruq

Xasiyyəti pisdirdəy gəlməz xoşa yumruq,
Gəlməz xoşu – bir zərbəsi çıxsın boşa yumruq!

Döz yumruğa ki, hökmü verilmiş “dözüm” üstə,
Dözmək də göz üstə! Yeri var çün gözüm üstə...
“Göz üstə qaşın var!” - deyərək, bir sözüm üstə,
Çatdırdı özün alnıma nəgah qoşa yumruq!
Xasiyyəti pisdirdəy gəlməz xoşa yumruq,
Gəlməz xoşu – bir zərbəsi çıxsın boşa yumruq!

Söz açma mənə “bu zopadı, bu dəyənəkdi...”
Billahi, bu yumruq yenə insanə gərəkdi.
Vay onda ki, idmançı vura – gör nə deməkdi!
Daşqəlbli atan zərbədə bənzər daşa yumruq,
Meydanda adam gördümü – istər joşa yumruq!

Görsən, hədəfi yumruğunun “peysəridaz”dı,
Doxsan dərəcə yumruğu əy – çarə qapazdı.
Kəlpəysərə, əlbəttə, bunun təsiri azdı,
Arınja, pis olmaz, vurasan birbaşa yumruq.
Əlbəttə, qapaznan yaraşar bir başa yumruq!

Yumruq başı dörd səmtidən, eyvay, salıb haldan
Allah, bizi sən qoru bu dəhşətli zavalıdan!
Yumruq “küləyi” ta o qədər əsdi Şimaldan,
Döndərdi mənim Yazımı axır Qışa yumruq...
Var niyyəti, çox layiq ola alqışa yumruq!

Yumruq çoxun oynatdı siyasət havasında,
Yumruqdu verən hökmü vəkillər arasında!
Dərlər ki, yıxılmış Zəbi məjlis davasında;
Hərçənd atırmış Vəliyə Mirpaşa yumruq,
Çün sahibi xamdırsa, gərəkdir çaşa yumruq!

Yumruq, bizə sən çox da inanma, hələ yoxla,
Söz əhlini sal xəlbirə, bir-bir ələ, yoxla.
Susdurmaq işində neçədir mərhələ? Yoxla -
Öyrət Əvəzi “him-cim” ilə “göz-qaşa”, yumruq,
Lal dilləri dindirmə ki, həddin aş, yumruq!
“Az aş” yeməyən başları döndər xaşa, yumruq!

Köhnə tanışların dərdləşməsi və ya baş tutmayan söhbət

- A Kazım, biz niyə vaxtında bir iş qurmamışıq,
Elə bil, bir-birinə aləmi biz vurmamışıq!
- Demə heç, ay Musa, indi oturub dərdləşərik,
Gör nə müddətdi səninlə oturub-durmamışıq!
Oturaq söhbət edək, yoxsa duraq söhbət edək?

- A kişi, fərqi nə imiş, təki söhbət tutsun,
Ya duraq söhbət edək, ya oturaq söhbət edək!

- Gəl görək hansı acın dərdi-sərin tox çəkəcək,
Mən deyim çəkməyəcək, sən də denən: "yox, çəkəcək!"
Vaxtımız çox, işimiz yox, özümüz qəlbidolu,
Deyəsən aşna, axı söhbətimiz çox çəkəcək!
Oturaq söhbət edək, yoxsa duraq söhbət edək?

- A kişi, fərqi nə imiş, təki söhbət tutsun,
Ya duraq söhbət edək, ya oturaq söhbət edək!

...Pulsuz aləm sənə zindan olar azadlıqda,
Yox, əgər varsa pulun, var sənə azadlıq da...

- Ayağım ağrıdı, çox durduq ayaq üstündə,
Məni bağışla ki, "kəsdim sözünü şadlıqda",
Oturaq söhbət edək, yoxsa duraq söhbət edək?

- A kişi, fərqi nə imiş, təki söhbət tutsun,
Ya duraq söhbət edək, ya oturaq söhbət edək!

- Deyirəm, alverə qoysaq, nə olar, əl görəsən;
O zaman ortaya çıxmaz ki bir əngəl görəsən?
- Bərəkallah bizə, lap fikrimiz üst-üstə düşür,
Belə söhbətlər ilə imş qurarıq, gəl görəsən!
Oturaq söhbət edək, yoxsa duraq söhbət edək?

- A kişi, fərqi nə imiş, təki söhbət tutsun,
Ya duraq söhbət edək, ya oturaq söhbət edək!

- Maya mən qoysam əgər, sən də görərsən tək işi...
- Ciddi fikrindi sənin bu, ya dedin sözgəlişi?
- Bəs necə, yaxşı olar, "şərti elə şumda kəsək",
Uduzar, sözdü ki, bir söhbəti çiy etsə kişi!

- Oturaq söhbət edək, yoxsa duraq söhbət edək?
- A kişi, fərqi nə imiş, təki söhbət tutsun,
Ya duraq söhbət edək, ya oturaq söhbət edək!

- Lap tutaq sən maya qoydun və mən aldım, satdım,
Bura bax, sonra deməzsən ki səni aldatdım?
- Nə dedin? Yoxsa fırldaqçı sayırsan məni sən?
- Nə fırldaqçı, kişi, bir söz idi, fırlatdım...

- "Dil çaşar, doğru deyər" - indi bilindi gədəsən!
Qorxuram işdə də bu xislətini tərpedəsən.
Sənə bir toy tutum, adın da yadından...
- Bura bax!
Söhbətin var, çürüdək, gəlmə mənimçün hədə sən!
Oturaq "söhbət edək", yoxsa duraq "söhbət edək"?
- A gədə, fərqi nə imiş, təki söhbət "çürüsün",
Ya duraq "söhbət edək", ya oturaq "söhbət edək"!

Bir məclisdə on iki kişinin söhbəti

(Sabirə nəzirə-təxmis)

Vəkil:

Bu çətin anımda bir ümmidgahım yox mənim,
Eh, dünən hardan biləydim ki, sabahım yox mənim...
- Həqliyə həqsiz deyərkən duymadın təqsirini?
- Həqliyə həqsiz deməklə bir (1) günahım yox mənim,
«Həqsizə həqli deyib bir çox günaha batmışam».

Həkim:

Xəstəyə satdım çox artıq qiymətə dərmanları,
Xəstələnməkdən peşiman eylədim insanları...

- Heç gəlib insafə, rəhm etdinmi imkansızlara?
- Yox, dedim: «imkanları yoxdursa, çıxsın canları!»
«Dərdi təşxis etməyib qövm-əqrəba ağlatmışam».

Tacir (biznesmen):

Mən gəlir artırmaq üçün millətə verdim zaval,
Duymadım var aqibət dəhşətli bir sorğu-sual.

- Bunca qorxursan, nə işlər yapmısan, çək bir misal!
- Kolbasa çəkdim haram ətdən, adın qoydum «Halal» -
«Mən həlal ilə hərəmi bir-birinə qatmışam».

Rövzəxan:

Mən Məhərrəmlik gələndə, dərdi-aləm çəkmədim!
Qaldımı bir keyf, onu mahi-Məhərrəm çəkmədim?

- Sən də qəm çəkdinmi heç ağlatdığın ümmət kimi?
- Yox, yox, əsla! Hər nə çəkdim xalqdan, qəm çəkmədim!
«Ümmətin pulun alıb mən gözlərin islatmışam».

Dərviş:

Xalqa mütləq doğru yol göstərmişəm hərçənd mən,
Niyyyətə çatmaq üçün işlətmişəm çox fənd mən.

- Çox uzatma, hər nə etdin, etiraf et!
- Əlqərəz,
Girmişəm dondan-dona, hey gəzmişəm kənd-kənd mən,
«Nərdə bulsam soq açıb min-min yalan söz satmışam».

Sufi:

İzdihamlı kuçə-meydanlarda hay-küy salmışam,
Pul alanda, öz işimdən daima zövq almışam.

- Haq yolundan hansı yolla ümməti döndərmisən?
- Tər töküüb, şövq ilə dumbul vurmuşam, dəf çalmışam.
«Ruzü şəb həq-həq deyib mən hər kəsi oynatmışam».

Molla:

Aldanıb şeytanə mən, bağlanmışam dövranıma,
Xidmət etdim dinimə, Quranıma yox, canıma!

- Sən deyildinmi deyən: «eyvay, din əldən gedir!»?
- Bəd əməllər əngəl olmuş qurtuluş imkanına...
«Gündə bir fitva verib məxluqu çox aldatmışam».

Elm:

Ta o gündən ki məni salmış ələ nadan bəşər,

Harda axtardım xeyir, ordan məni tez tapdı şər...
- Göndərildin xalqa xidmət etməyə, sən neylədin?
- Sanmıram bunca günah ilə işim yüngülləşər -
«Qət'i-ümmid etmişəm, yeksər bu qövmi atmışam».

Cəhl:

Məndə əsla bir günah yoxdur, günah millətdədir,
Harda oldum, gördüm insanlar yatıb, qəflətdədir!
- Neyçün imkan vermədin xalqa, göz açsın uyqudan?
- Neyləyim, gördüm qıraqda hamı eyş-işrətdədir,
«Ortada keyf eyləyib mən həm məramə çatmışam».

Şair:

Xalq öz haqqın istədi, yazdım «yolun azmış» guya,
Acları şerimdə göstərdim «kefi saz»muş guya...
- El nədən söylər saray şairinə yoxdur inam?
- Şahlara mədhiyələr həsr etdiyim azmış guya,
«Bülbülə, eşqə, gülə dair yalan fırlatmışam».

Əvam:

Elm öyrənmiş deyə hər yanı tutmuş əcnəbi,
Mən itirdim vaxtımı, pulnan bitirdim məktəbi.
- Barı, elm öyrənməmiş bir mətləbi qandınmı sən?
- Qanmadım əsla, mənə qandırmaq olmaz mətləbi!
«Anlamam hərgiz, cəhalət bəstərində yatmışam».

Qəzetəçi (jurnalist):

Xeyli pul aldım birindən, digərin saldım ələ,
Şər yazıb vurdum ara, böhtan deyib qurdum tələ!
- Nöş demirsən, həm də neyçün xalqı çaş-baş salmısan?!
- Boşboğazlıq ilə çaşdırdıqlarım bilmir hələ,
«Mən cəridəm dolmaq üçün mətləbi u-u-uzatmışam»!

Bəhri-təvil əvəzi

Bilir aləm, əliləm mən,
nə səbəbdən zəliləm mən?
Elə əslində əlil, həm də zəlil xalqa əvəzsiz dəliləm mən...
Nə arım qaldı, nə varım,
nə dilim qaldı, nə dinim,
düşünən beynimiz həтта nə zamandır olub iflic...
Məni bu hal ilə görcək,
qımışır əcnəbi bic-bic:
"budur, ey sərsəri, ey gic,
bu da Avropa... və "xaric"".

Əzilən kütlə talanmış bu yazıq ölkənin imiş...
Demə ov pusquda amadə duran tülkünün imiş.

Demə hər şey yalan imiş!
Bizə pay düşməsi mümkün olan ancaq palan imiş!
Bizə aid deyil imiş nə mədaxil, nə məxaric...
Məni bu hal ilə görcək,
qımışır əcnəbi bic-bic:
"budur, ey sərsəri, ey gic,
bu da Avropa...və "xaric"".

Sürünən xalqı çəkəndirmək asandırmı bazardan?
Yəni bir gün də fikirləşsin axır özgə azardan.
Tapa yalnız çörəyi gündəlik,
Ancaq yaşamaqçın,
yəni bir başqa fikir yox,
nə də niyyət.
Bu da bir növ mədəniyyət:
oxu məktəb, çək əziyyət, daşı karxanədə kərpic!
Məni bu hal ilə görcək,
qımışır əcnəbi bic-bic:
"budur, ey sərsəri, ey gic,
bu da Avropa... və "xaric"".

Məmurlar marşı

Hər gün öyərək kəndimizi millətə, guya
Alçaq tərələr xəlv eləyən bir fələyik biz!
Həm əmr edərək, həm olarıq müntəzir əmrə,
Qulkən ağayıq biz, ağa ikən köləyik biz!

Kim hər necə qiymət verə, birdir bizim üçün,
İstər bəyən, istər də bəyənmə- beləyik biz!

Karvandan azıb yolda qalan axsağımız var,
Hər yolçuya həsrətlə durub baxmağımız var.
Hər söhbətə mız qoymağa bol-bol "axı"ımız var,
Olduqsa dəyirmançı, demək çax-çaxımız var-
Heç donluq işə başlamamışdan ələyik biz!

Kim hər necə qiymət verə, birdir bizim üçün,
İstər bəyən, istər də bəyənmə- beləyik biz!

İş görməyimiz bəllidi baş qatmağımızdan,
Hey bəhs edərək mərtəbəyə çatmağımızdan.
Boş-boş danışsınız da yalan satmağımızdan-
Nolar ki bizim bir dəfə aldatmağımızdan?
Aldandığımız kəslərə nisbət, mələyik biz!

Kim hər necə qiymət verə, birdir bizim üçün,
İstər bəyən, istər də bəyənmə- beləyik biz!

Bezmiş çox əmək sahibi şit minnətimizdən,
"Adəm"ləri qovdurduq axır, "Cənnət"imizdən!
Milçək də yayınmaz nəzəri diqqətimizdən,

Kim istəsə, çox faydalanar xidmətimizdən.
Hərçənd özümüzcün də qurulmuş tələyik biz!

Kim hər necə qiymət verə, birdir bizim üçün,
İstər bəyən, istər də bəyənmə- beləyik biz!

Hər gün bizi bir dəbdəbəli donda görərsiz,
Keçmişləri salsaq yada, faytonda görərsiz.
Səbr etsəz, işin aqibətin sonda görərsiz:
Bir gün bəd ayaq olsa əgər, onda görərsiz-
Boş yurdu atıb köçməyə hazır "lələ"yik biz...

Kim hər necə qiymət verə, birdir bizim üçün,
İstər bəyən, istər də bəyənmə- beləyik biz!

Bu nə qışdı...

Düzü, səndən gözləməzdim, ay Bakı,
Bu nə qışdı, gətirmisən üstümə?!
Donub ölsəm, qonşulardan ayıbdı,
Bu nə qışdı, gətirmisən üstümə?!

Ötən qışın elə-belə, "xox" idi,
Mənim kimi o da gözütox idi...
Əşi, bir az mülayimi yox idi?
Bu nə qışdı, gətirmisən üstümə?!

Gözləyim ki, fəsil dönə, yaz gələ,
Soyuq keçə, işıq yana, qaz gələ?
Bakı, belə qışlarından az gələ!
Bu nə qışdı, gətirmisən üstümə?!

Yox, desələr bu qışa da tab gətir,
Bakı, onda qışı qışa bab gətir!
Deyərəm: get, ən sərtini tap gətir,
Bu nə qışdı, gətirmisən üstümə?!

Bələdiyyə

Ey hey'əti çox, niyyəti bədxah bələdiyyə,
Kim sizləri etmiş bizə ürcəh, bələdiyyə?!

Həssasdır, əgər göstərəsən torpağa diqqət,
Torpaq qoyulan xərci çıxarmırsa da, əlbət.
Al vergini beşqat, hələ qoy boynuma minnət,
Sən bir daha kef çək, mən isə-ah, bələdiyyə!..

Ey hey'əti çox, niyyəti bədxah bələdiyyə,
Kim sizləri etmiş bizə ürcəh, bələdiyyə?!

Bir ölçü götürmür qazı heç bir yazımızdan,

Yazmaq gərək əslində şikayət qazımızdan!
Kabus kimi tez-tez görünüb doqqazımızdan,
Gah boylanacaq "kənd soveti", gah "bələdiyyə"!

Ey hey'əti çox, niyyəti bədxah bələdiyyə,
Kim sizləri etmiş bizə ürcah, bələdiyyə?!

Gör bir nə deyir: "Yoxsa pulun, onda taxıl ver!"
Allah, sən özün bəndənə rəhm eylə, ağıl ver!
"Ver vergini, qurtar! Ya sökül ver, ya dağıl ver!"
Biz rəiyyəyə guya olub şah, bələdiyyə!

Ey hey'əti çox, niyyəti bədxah bələdiyyə,
Kim sizləri etmiş bizə ürcah, bələdiyyə?!

...Dedilər

"Bizə nə, çox da sənin dərdi-sərin var" dedilər,
"Dərdinə çarə qılan bir nəfərin var?" dedilər.

Acı sözlər ki dedim, yaxdı şirindilliləri,
"Dilin altında ilan tək zəhərin var!" dedilər.

Dedim, artıq tükənib taxçada qəndim, şəkərim
"Dedilər ki, bəs ömürlük şəkərin var?" dedilər...

Burada göydələni tikmə dedim, yer sürüşər,
"Sürüşə! Bir buna bax sən...şəhərin var?" dedilər.

Cibimə caduya oxşar bükülü bir şey atıb:
"Çox əməldən ola bilsin, xəbərin var" dedilər!

"Dedilər" şerini ki yazdı Əvəz bunlar üçün,
Oxuyub: "Get, əşi, billah şərin var" dedilər!

Dur qaçaq!

Bəsdə daha, keyf elədik xəlvəti,
Topladıq artıq nə qədər sərvəti
Saxlamaq olmaz oyanan milləti,
Oynamamış başda stul, qab-qaçaq,
Dur, qaçaqaqdır, qaçaqaç, dur qaçaq!

Bax bu demokratiyanın dərşinə,
Hər şeyi bir-bir çevirir tərsinə!
Zərbəsinə tab eləməz hər sinə,
Qoyma dirənsin sümüyə küt bıçaq,
Dur, qaçaqaqdır, qaçaqaç, dur qaçaq!

Qaçmalılıq, qaçmalı bir çağ isə,
Aşmalılıq- qarşdakı dağ isə.

On hünərin doqquzu qaçmaq isə,
Xəlq bilir, mən igidəm, sən qoçaq!
Dur, qaçaqaçdır, qaçaqaç, dur qaçaq!
Dur, qaçaqaçdır, qaçaqaç, dur qaçaq!

Göydələnim

Qara qan etsə günüm qarə, qaraltma qanını,
Nə olar, al qanıma qoy bələnim, göydələnim!

Bir evim vardı, onu zorla əlimdən aldın,
Haradan indi gedim "öy" dilənim, göydələnim?!

Elə bərk basma, bu torpaq dözə bilməz, sürüşər,
A mənim yer sökənim, göy dələnim, göydələnim!

Nə çıxırsan, a Bakı, özgə malın öz adına,
Nə deyirsən elə hey "göydələnim, göydələnim"!

A Bakı, şair olan göydələni sözlə tikər,
O sənin göydələnindir, bu mənim göydələnim!

Sənə küfr etsə Əvəz, bir yekə daş sal başına,
Qoy desinlər "ona haqq oldu qənim", göydələnim!

Getdi

Əqrəblərə kəc baxdı, kəfkir baş-ayaq getdi,
Gec çaldı saat zəngin, tədbir baş-ayaq getdi!

Axmaq xoruz hay-küylə bivaxt oyadıb kəndi,
Beş-beş ayılıb qalxan, bir-bir baş-ayaq getdi!

Ormanda olan qəsdin cızmış planın tülkü,
Çaqqal badalaq gəldi, xan şir baş-ayaq getdi!

Yaşlaşdı dəyirmançı, bir köhnə dəyirmanda,
Əldən ələyin saldı, xəlbir baş-ayaq getdi!

Yüngüldür, Əvəz, şerin, qol çəkməyəcək ustad,
Bənzətmədə səhv etdin, təsvir baş-ayaq getdi!

Həsənin ferması

Bir nəfər şəxs mənə göstərdi sökülmüş divarı:
-"Tanımırsan", dedi, "nalbənd Həsənin fermasını?
Əl tutub yoxsula, xeyriyyəçilikmiş sənəti,
Pisləyir indi bütün kənd, Həsənin fermasını!..

Neçə narazı adam çoxlu şikayət də yazıb,
Yazıb onlar beləcə: "Artıq Həsən yoldan azıb!"

Mən bilən, qəbrini öz qonşusunun qonşu qazıb-
Süzərək eylədi rişxənd-Həsənin fermasını...

Elə ki qarə xəbərlər yayılıb kənd arası,
Eşidəntək, kişinin qəlbinin artıb yarası.
Dedilər, guya oğurluqmuş onun mal-qarası,
Edəcək şöbə "qıfılənd" Həsənin fermasını!

"Tutulub artıq Həsən"-söylədi öz dostu Nəbi,
"Bu qəzadır, onu tutmuş yəqin Allah qəzəbi...
Ya da xeyriyyəçilikdir bu qəzanın səbəbi,
Dağıdıb hiylə, kələk, fənd Həsənin fermasını!"

Bəd işi yox da deyil bəlkə də, xeyriyyəçinin
Qalıb hər yaxşılığı kölgədə xeyriyyəçinin.
Aqibət halı budur ölkədə xeyriyyəçinin-
Mən misal çəkmişəm hərçənd Həsənin fermasını!..

Deyişmə

Bir müftəxor həmişə nisyə yeyib-içdiyi yeməxanaya gəlir və adəti üzrə yenə də nisyə yeyib-içmək istəyir. Müdir isə onun əlindən cana gəldiyindən bu dəfə ona heç nə vermək istəmir:

Müdür:

Gündə yeməxanəmə
Girmisən, çıxmısan!
Müftə yemək vermişəm,
Almısan, tıxmısan!
Dəmləşib stolları
Vurmusan, yıxmısan...
Day kağıza yazmışam:
"Nisyə mal yoxdu, yox!"
Nisyə yemək verməyə
Məndə hal yoxdu, yox!

Müftəxor:

Nisyə yemək vermişən, almışam,
Çox sağ ol!
Dəyməmişən, dəm yatıb qalmışam,
Çox sağ ol!
Dinməmişən, qalmaqal salmışam,
Çox sağ ol!
Əfv elə bu nöqsanı,
Get gətir, "yüz" vurum!
Sən atanın tək canı,
Get gətir, "yüz" vurum!

Müdür:

Qab-qacağı qırmısan,

Dinmədim, bəsdə day!
Pərdələri cırmısan-
Dinmədim, bəsdə day!
Vitrini sındırmısan-
Dinmədim, bəsdə day!
Salmadığın bir şuluq,
Qalmaql yoxdu, yox!
Nisyə yemək verməyə
Məndə hal yoxdu, yox!

Müftəxor:

Qablarını qırmışam?
-Yazginən borcuma!
Pərdəni də cırmışam?
-Yazginən borcuma!
Hər nəyi sındırmışam-
Yazginən borcuma!
Al nəzərə imkanı,
Get gətir, "yüz" vurum!
Sən atanın tək canı,
Get gətir, "yüz" vurum!

Müdür:

İstəmə bica yerə, vermərəm!
Çünki buna məndə hal
Yoxdu, yox!
Məndə daha nisyə mal
Yoxdu, yox!

Müftəxor:

Qarə yola verginən,
Vermə heç!
Kimsən axı, mən sənə
Üz vurum?
Yermi qəhətdir mənə,
Yüz vurum?!

Vergiyiğan bəndə

Hər gün axışar kəndə,
Çox vergiyiğan bəndə.
Pul yoxsa, yiğar dən də,
Çox vergiyiğan bəndə...

İcrayə şikayətlər yazdın çoxumuzdan sən,
Heç bir yol utanmazsan nimdaş çuxamızdan sən?
İnsan belə kəc olmaz, əl çək yaxamızdan sən
Artıq boşalıb çən də, ey vergiyiğan bəndə,
Çoxdan tükənib dən də, ey vergiyiğan bəndə!

Heç vermə işıq, onsuz biz yandırırıq nefti,
Hər kəs ki satır nefti, bizlərdə o kəs şefdi!
Sən vergi yığan günlər qoy yansın işıq, kefdi-
Öyrəşmişən hər fəndə, ey vergiyığan bəndə!
Üz varmış əcəb səndə, ey vergiyığan bəndə!

Gizlənmək əcəb işmiş, bezdim bu oyundan mən,
İmkansız olub qaldım dostun da toyundan mən.
Borc aldığım üç aydır kənd "optovoy"undan mən,
Dinmir hələ Fəxrəndə, ey vergiyığan bəndə!
Faiz qoyacaq qəndə, ey vergiyığan bəndə!

Qonaq

Mat qalma, gəlsə ölkəmizə bir adam qonaq-
Onsuz da bizdə hər gün olur sübhü şam qonaq...

Lap gəlsə pis məram ilə, "xoş gəlmisən" de ki,
Bizlərdə hamı söylər ona "xoşməram qonaq"!

Ev sahibində olsa əgər cürbəcür təam,
Nuş eyləməzmi, hər nə qədər olsa xam, qonaq?

Dəhşətli səhnə idi o ki, gördüm uyquda:
Bic-bic gülümsəyirdi mənə bir "avam" qonaq!

Vaxtsız gələn də öz kisəsindən yeməz, bizə
Minnət də istəyər hələ qoysun, atam, qonaq!

Bir zövq alar ki, ayrılı bilməz o zövqdən,
Hərçənd eyləmiş ola vaxtın tamam qonaq!

Gər olsa ixtiyarım, Əvəz, iqtidardən,
Həddən ziyadə həddin aş, qoymaram, qonaq!

Vəssalam!

Hardakı adət necədir, neyləyək?
Bizdəki adət belədir, vəssalam!

Siz çağırın meydana insanları,
Biz də alağ dövrəyə meydanları.
Sonda qoyaq ortaya imkanları:
Sizdə cəsarət necədir, neyləyək?
Bizdə cəsarət belədir, vəssalam!

Siz dialoqdan danışın bir qədər,
Biz də verək rədd cavabın müxtəsər.
Yüz kərə getsin danışqlar hədər -
Sizdəki söhbət necədir, neyləyək?

Bizdəki söhbət belədir, vəssalam!

Siz satılın bir iki-üç mandata,
Biz siyahıyla keçirək isbata.
Beş ili sizdən bizə gəlməz xata!
Kimdə siyasət necədir, neyləyək?
Bizdə siyasət belədir, vəssalam!

Qurtar, Əvəz, bir para söhbətləri,
Söyləmə bir dir elə niyyətləri.
Xoşlamırıq day o zərəfətləri,
Köhnə zərəfət necədir, neyləyək?
Tazə zərəfət belədir, vəssalam!

Ulaq

Anqırıb sübhə qədər sübh işə yollandı yazıq,
Tarladan gəldi, naxırçın yenə çullandı yazıq.
Dəyənək dəymək inən gör necə tullandı yazıq!
İşinin qiyməti, biçərə, çomaqdır ki, ulaq!

Tək minilməklə qutarsaydı canı, dərd yaradı,
Yükləyib sahibi çox-çox şələlər, bərk sarıdı.
Ah çəkib, nifrət edib taleyinə hey zarıdı,
Boş-bekar, asudə olmaqdan uzaqdır ki, ulaq!

Qış günü arpa da yox, təkə samannan dolanar,
Yaz gələr, yonca bitər, xoş güzərannan dolanar!..
Bəxtsizın sahibi də "Allah, aman!"nan dolanar,
Sübh açılcaq şükr eylər: "Hələ sağdır ki, ulaq"!

Yalquzaq gördü uzaqdan, dişini bərk qıcadı,
Neçə gün idi ki, yox idi bir ov, bərk ac idi.
Ona çatdıqda baxıb halına çox-çox acıdı:
"Bir sümük, bir dəri, bir cüt də qulaqdır ki, ulaq!"

Ümid inən yaşayır, kimliyi isbat olacaq,
Bəlkə bir gün gələcək, böyüyəcək, at olacaq?
Demir eşşək olacaq, zilləti beşqat olacaq,
Nə qanır, bilmir ulaq cinsi ulaqdır ki, ulaq!
Taleyi qarə, işi zor, halı pis, bir gözü kor,
Deyəsən, bir ayağından da çolaqdır ki, ulaq!..

Qış yuxusunda...

Lay-layla gəlir üstümüzə erməni məkri,
Çoxdandı yatıb qeyrətimiz qış yuxusunda.

Bəh-bəh, nə gözəl dənleməli, sapsarı darı,
Əfsus, bunu görmür daha ac quş yuxusunda.

Bir vaxt ki çıxır ortalığa gizli siyasət,
Putin bizi aşkarda görür, Buş yuxusunda!

Fərman gəlib, ünvan-iki dünya arasında,
Xam oğlunu görmüş ata bihuş yuxusunda.

Hər kəs bu sayaq sözləri ki həzm edə bilmir,
Yatsın ki, edə bəlkə onu nuş, yuxusunda!

Gec-tez, bu qələm sahibi çox yaxşı bilir ki,
Bir gün oyadrlar onu da xoş yuxusundan.

Hətta belə qorxunc yazılar yazdığı üçün
Cinlər gəlir hər gün Əvəzə tuş, yuxusunda!

Bir xəstənin ariyası

Haqqı var, qardaşına ərk eləsin tibb bacısı,
Bu böyük haqqı gərək dərk eləsin tibb bacısı!

Bacı ta qardaşın istər ki, dolansın başına,
Bu səbəbdəndir o ki ərk eləyir qardaşına.
Qalsa əllərdə gözü, güc verəcək göz yaşına-
Qoyma mirvarisini tərg eləsin tibb bacısı...

Haqqı var, qardaşına ərk eləsin tibb bacısı,
Bu böyük haqqı gərək dərk eləsin tibb bacısı!

Tükənər səbri, onu, qardaş, usandırsan əgər,
Küsər əlbəttə, uaman yerdə utandırsan əgər.
Bu növ inən yatağa xəstə uzandırsan əgər,
Necədir, "iynəsini bərk eləsin" tibb bacısı?

Haqqı var, qardaşına ərk eləsin tibb bacısı,
Bu böyük haqqı gərək dərk eləsin tibb bacısı!

Adı şəfqət bacısı, mislidə cənnət pərisi,
Nə qədər xəstə düşən qılman olubdur hərisi.
Əlinin şəfqəti qoymaz azala müştərisi,
İstəməz xəstə onu tərək eləsin, tibb bacısı!

Haqqı var, qardaşına ərk eləsin tibb bacısı,
Bu böyük haqqı gərək dərk eləsin tibb bacısı!

Lirika

(Qəzəl, Muxəmməs, Mürəbbe)

Yox qəmim, çün bivəfalərdən deyil əsla qəmim,
Bivəfalərtək məni qoymaz qalam tənha qəmim.

Ey deyən "rüsva edibdir qəm məni", et bir həya!
Bunca qəm çəkdim, məni heç etmədi rüsva qəmim?

Mülki-can üzrə guya bir canışındır, eyləyər
Vəslimüşkil nazəninlər hökmünü icra qəmim!

Bilməyən qəm qədrini, yalvarmasın bica mənə,
Vermərəm bir qətrə də, olmuş ola dərya qəmim!

Kimsə dərk etməz əcəb! Bəh-bəh! Əcəb aləmdəyəm:
- Bir mənəm, bir qəmli dünya, bir də bir dünya qəmim!

Cürət etməz özgə bir qəm ki, gələ ətrafıma
Tez çatar fəryadıma bir səs çağırısam: "Ya qəmim!".

Gər məni tərək etsə qəm bir an, yazıb məktub qoyar:
"Qəm yemə, gec qalmaram!"-altdan qoyar imza qəmim.

Sorma bu könlündə qəm sazın çalan kimdir Əvəz,
Ya mənəm, ya bu dili-şeyda, ya da şeyda qəmim.

Gün üzlü, gecə saçlım utandırdı bu dövrani,
Sübhün qızarıb rəngi, qaralmış gecənin qanı!

Bağlandı qara zülfə könül, şənə baxıb ağlar:
"Neynim bu qara taleyi tükdən asılan canı?"

Yüz ağlamağım bir gülüşün hasili üçündür,
Yüz xarə su ver, almaq üçün bir güli-xəndani!

Qəmzən dayanıb qəsdimə cani gülərək alır,
Çox güldürəcəksənmi, gülüm, üstümə düşmani?

Fikrin ki gəlir, əql durub tərək eləyir başı,
Ev sahibinin görməyə yoxmuş gözü mehmani?!

Hicrində vüsəl şövqü alır taqətimi, yoxsa
Bu zövq ilə yüz vəslə verərdimmi bu hicrani?!

Əfqan et, Əvəz, el sənə rüsva desə, ar etmə
Girsin yerə ol aşıqi çıxmır göyə əfqanı!

Ey atəşi-nihan, dayanma, zəbanə çək!
Bu atəşi-nihanımı, ey dil, zəbanə çək!

Çək qeybə, həqdən özgə nə varsa bu mülkdə,
Ey şahı-mülki-ğeyb, öz həqqin bəyanə çək!

Ey eşqi-dini-Əhmədi-Muxtar, yax məni,

Ey şövqi-vəsli-həqq, məni durma, qanə çək!

Gəl yoxla öz müridlərini, bir cihad qıl,
Ey məktəbi-Hüseyn, bizi imtəhanə çək!

Ya həqq, zövqi-dərdimi xatirnişan qıl,
Yad et bu zövqü, dərdi Əvəz, yanə-yanə çək!

Heyrətdə qoyub yarım göydə Günəşi, Ayı
Çıxsın - əgər aləmdə var isə onun tayı!

Köksümdəki bu oxlar ol qaşı kamandandır,
Ox, oxx! Belə sərt oxlar çəkməz fələyin yayı!

Qopmuş cigərim daği, qan seyli gələr gözdən
Qoymaz qurusun bir dəm dağlar bu qoşa çayı.

Vay, vay ki ah-vayım var bunca, inanmazlar,
Al canimi, görsünlər olmuş Əvəzin vayı!

(cinaslı qəzəl)

Çəkəndə asta çək, nolar, o zülfə, ey pəri, şanə
Sığınmış gör nə qədr mürği-dil zülfi-pərişanə.

A zalim, zülmədən vəhm et, günah iş tutma, ev yıxma,
Amandır, qoyma nagh sındırar balü pəri şanə!

Nədir bu - altdan, üstədən, arxadan, öndən, solü sağdan -
Dili-biçarələr üstə çəkirsən şeşpəri-şanə?

Qiyam et rütbeyi-eşqə, Əvəz, hər zülfə bənd olma,
Nə aşıqdır, onu qoymaz ucalsın bir pəri şanə?!

Məhrəmdi həmdəmin qəmi, çək məhrəmin qəmin
Mərhəmdi qəlbə çəksən əgər həmdəmin qəmin!

Qəm aləmində fanidir aləm qəmin çəkən,
Mın şükr, yar verdi mənə aləmin qəmin!

Fərq etməz aşiqə, üzünü gördü-görmədi,
Fikrin elə həmində, qəmin də həmin qəmin!

Yox dərd, çünki dərd qədər mərhəm etmişən,
Birdir qədrdə aşiq üçün mərhəmin, qəmin.

Mın qəm əgərçi salmışan üşşaq könlünə,
Həm tab vermişən ki, dözə, çəksə min qəmin.

Qəm mübtəlasıyam, qəmi məndən əsirgəmə,
Mən binəvanı qoyma çəkəm həm qəmin qəmin.

Qəm yox Əvəzdən ayrı, yoxam qəmsiz həm də mən,
Ya Rəbb, qovuşdur həmdəminə həmdəmin qəmin!

Bir laləüzlü qönçədəhəndən xəbərsizəm,
Bir zar bülbüləm ki, çəməndən xəbərsizəm!

Yad eldəyəm, salıb yada tutmazlar adıımı,
Tutmaz vətən xəbər ki, vətəndən xəbərsizəm.

Hər an gedər xəyal, sorağın gələn yerə,
Ətrafdə gedənlə gələndən xəbərsizəm!

Öz halimi bu hal ilə yaddan çıxarmışam,
Sormazmısan bu halimi-səndən xəbərsizəm?!

Yoxdur, Əvəz, o qönçədəhəndən xəbər verən,
Həm sorma bu sorağı ki məndən, xəbərsizəm...

Yoxmu aşiq canı almaqdan səva, ey can, işin,
Yoxsa eşq mülkündə bu iş üzrə sənsən canişin?

Əmr qıl göz yaşına, hər gün yusun dərgahini,
Qoy desinlər, bəs görür bir canfədə qul xan işin!

Qoy pərişan könlümü cəm etməsin kipriklərin,
Gözlərin aç-bu iki cəlladə tapşır qan işin!

Yarınə qurban desən canın, Əvəz, etməz qəbul,
Var qüsuru cisminin yoxsa, nədir nöqsan işin?

(mürəbbə')

Qoymayın, ey aşinalər, mən rəzil oldum, aman!
Dəhrdə bixaniman oldum, səfil oldum, aman!
Bir dəli sevdəyə tuş gəldim, zəlil oldum, aman!
El içində ağ üzüm varkən, xəcil oldum, aman!

Gülmədi üz bu dəli sevdə üzündən, ey həbib,
Tutdum üz səhraya bir Leyla üzündən, ey həbib.
Günbəgün, üz tutduğum səhra üzündən, ey həbib,
El içində ağ üzüm varkən, xəcil oldum, aman!

Düşmüşəm eldən didərgin, düşmüşəm eldən-elə,
Adımı eldən-elə düşmək salıb dildən-dilə!

Vay kim, gündən-günə, aydan-aya, ildən-ilə
El içində ağ üzüm varkən, xəcil oldum, aman!

Ey həbibim, qalmadı bir üz, tutam dildarə üz,
Versin ol dildar üzündən yüz bəla mən yarə üz!
Çünki sərf etdim, Əvəz, əqli, qazandım qarə üz-
El içində ağ üzüm varkən, xəcil oldum, aman!

(mürəbbə')

(Cəsur Narinin "Bivəfa" müxəmməsindən sonra yazılıb)

Ey vəfasız, öylə zülm etdin mənə, verdin cəfa,
Heç onu düşmən rəva görməzdi, sən gördün rəva.
Məndən ayrı çəkdi eysü işrəti, sürdün səfa-
Bivəfasən, bivəfasən, bivəfasən, bivəfa!

Canıma eşqin düşəndən düşmüşəm qəm eşqinə,
Bənzəməz mən düşdüyüm qəm eşqi adəm eşqinə.
Həm mənə, həm andına, həm əhdinə, həm eşqinə -
Bivəfasən, bivəfasən, bivəfasən, bivəfa!

Bircə yol heç bu dili-naşadımı şad etmədün,
Qaldımı bir bivəfalıq ki, sən icad etmədün?
Gəlmədin, görsənmədin, baş çəkmədin, yad etmədün-
Bivəfasən, bivəfasən, bivəfasən, bivəfa!

Var səbəb, göz yaşı tökməkdən, Əvəz, kurəm desəm,
Yox əcəb, divanəliklə eldə məşhurəm, desəm.
El mənə tən etməsin, tən ilə, məcburəm, desəm-
Bivəfasən, bivəfasən, bivəfasən, bivəfa!

(Müxəmməs)

Mən özünü dərdə salanlardanam,
Naləsi ərşə ucalanlardanam,
"Yar" deməkdən qocalanlardanam,
Həsərət ilə könlü talanlardanam
Mən gözü yollarda qalanlardanam!

Şükr, olub həsrətimin bəhrəsi,
Oldu gözüm yolda gübar xəstəsi.
Nəm gözə qonduqca tozun zərrəsi,
Bir göz olub əşkimin hər qətrəsi -
Mən gözü yollarda qalanlardanam!

Ta o gülün həsrəti ki məndə var,
İstəmərəm hər gülü, gülşəndə var.
Sanma a dünya ki gözüm səndə var!

Səndə gözü səndə nə çox bəndə var,
Mən gözü yollarda qalanlardanam!

Söylər səba ki, gəlmədə qaş kəman qonaq,
Gözlər əlamətilə gözüm hər zaman qonaq.

Yetməzmi, bunca seyr elədim tozlu yolları?
Bir gün gətirmədin mənə, ey karivan, qonaq!

Viran edibdi qəm qoşunu xanimanımı,
Etməz qəbul, kim görə bixaniman qonaq.

Möhnət qışında isti vüsal xanəsin dilər,
Qalmış qapında boynubükük, nagüman qonaq!

Ey dəhr, həqq bər-bəzəyilə bəzənginən,
Gəlmək zamanı bəzminə Sahibzəman qonaq!

Dünya evində gözlə xətir-hörmətin Əvəz,
Bu evdə çünki cism müsafirdi, can qonaq.

Sənsizləmişəm...

(Mahnı mətni, duet)

Söz: Əvəz Qurbanlı

Musiqi: Tunar Rəhmanoğlu

Oxuyur: Xatirə İslam

Oğlan:

Bax gülüm, gəldi bahar açdı bulaqlar gözünü,
Yarının, amma bu göz yaşları bağlar gözünü...
Qorxuram sənsiz ölüm, ağlayasan arxamca
Axı olsəm mələyim, kim silər ağlar gözünü?

(nəqərat)

Nə qədər göynəmişəm ah, nə qədər sızlamışam,
Necə yalqızlamışam, ah, necə yalqızlamışam!

Qız:

Bu könül dəftərinə dərdü kədər yazdı fələk,
Bu qərrib taleyimə gör ki nələr yazdı fələk.
Neyləyim mən, axı sənsizliyə öyrəşməmişəm,
Mənə qürbətdə keçən ömrü hədəf yazdı fələk.

(nəqərat)

Nə qədər ağlamışam, göz yaşımı gizləmişəm,
Necə sənsizləmişəm, ah, necə sənsizləmişəm!

Oğlan:

Ey külək, naləmi çatdır o mələkmənzərimə,
De ki onsuz yuxu getməz yuxusuz gözlərimə
Daha bundan sora bir dilbəri sevməz ürəyim
O mələk öylə adın yazdı könül dəftərimə!

(nəqərat)

Nə qədər göynəmişəm ah, nə qədər sızlamışam,
Necə yalqızlamışam, ah, necə yalqızlamışam!

Qız:

Məni gülşəndə gözüyaşlı çiçəkdən xəbər al,
Hər səhər ətrimi bir qəmli küləkdən xəbər al.
Sorma sənsiz niyə qəlbim həyəcandan döyünər
Onu köksündəki sevdalı ürəkdən xəbər al!

(nəqərat)

Nə qədər ağlamışam, göz yaşımı gizləmişəm,
Necə sənsizləmişəm, ah, necə sənsizləmişəm!

(Qeyd: bu mahnı mətni dörd bənd, özü də duet üçün nəzərdə tutulsa da müğənni onun iki bəndini, özü də tək ifa edib)

Gənclik illərinin nəğmələri

Məni şair yetişdirib zəmanə

Bu dünyaya açan zaman gözümü,
Şair təbli hiss etmişəm özümü.
Əqidəmi, ürəyimi, sözümlü
Bir-birilə tutuşdurub zəmanə -
Məni şair yetişdirib zəmanə!

Ağrısını, acısını, yükünü
Çəkə-çəkə ağartmışam tükümü.
İstəmişəm kəsim şərin kökünü
Şəri mənə ilişdirib zəmanə -
Məni şair yetişdirib zəmanə!

Saxlamışam anbar-anbar samanı,
Gözləmişəm, gəlməyibdi zamanı...
Zəndi kordu, yaxşı ilə yamanı
Bir-birinə qatışdırıb zəmanə -
Məni şair yetişdirib zəmanə!

Mən güləndə dərd üzünü göstərib,
Qılıncdan da sərt üzünü göstərib.
Zərbəsinin bəzisini göstərib,
Bəzisini ötüşdürüb zəmanə -
Məni şair yetişdirib zəmanə!

İnsanlara qəzəblənib, qabarıb,
Pisi qoyub yaxşısını aparıb.
Çox yaramın qaysağını qoparıb,
Çox yaramı bitişdirib zəmanə -
Məni belə yetişdirib zəmanə,
Məni şair yetişdirib zəmanə!

Heyif kəndimizin cavanlarından...

Gözünü açandan gördüyü torpaq,
Ən böyük arzusu şəhərdə olmaq...
Dostum, bu səhnəyə yaxşı-yaxşı bax-
Kənddə cavanların günü belədir,
Heyif kəndimizin cavanlarından!..

Məndən inciməsin şəhərli qardaş,
Necə bürüməsin qəlbimi tələş?
Öz gözlərinizlə görəydiniz kaş!..
Kənddə cavanların günü belədir,
Heyif kəndimizin cavanlarından!..

Nə teatr görər, nə də bir kino,
Nə bir bar tanıyar, nə də kazino.
Yeganə əyləncə şeş-beş, domino-
Kənddə cavanların günü belədir,
Heyif kəndimizin cavanlarından!..

Fəsillər növbəni verəndə yaya
Yoncadan, samandan qururlar taya.
Mal-qara dalınca əlində paya-
Kənddə cavanların günü belədir,
Heyif kəndimizin cavanlarından!..

Heç biri ayırmaz qışı baharla,
Daima işləyər böyük vüqarla.
Gecə yorğun yuxu, gündüzlər tarla-
Kənddə cavanların günü belədir,
Heyif kəndimizin cavanlarından!..

Gözləri həmişə axtarar yolu
Nurlu gələcəyə inamla dolu...
Əlində imkan yox, cibində pulu-
Kənddə cavanların günü belədir,
Heyif kəndimizin cavanlarından!..

Çoxunun içində yatır istedad,
Nə zaman haraya çatır istedad?
Palçıqlı yollarda batır istedad!
Kənddə cavanların günü belədir,
Heyif kəndimizin cavanlarından!..

Bu şərə bəlkə də güləcəksiniz,
Bunu bir zarafat biləcəksiniz.
Bəlkə də dərinədən xəyala dalıb
Belə qənaətə gələcəksiniz-
Kənddə cavanların günü belədir,
Heyif kəndimizin cavanlarından!..

1997-ci il. Saatlı rayonu Azadkənd kəndi.

Kəndlinin...

Nə müddətədi, əli çıxıb "zarı"dan*,
Maşınısız aşmayır karı kəndlinin.
Elçiləri boş qayıtdı qarıdan
Ondan üz döndərüb yarı kəndlinin.

Boyun əydi-minnətinə dəymədi,
Torpaq aldı-rüşvətinə dəymədi.
Pambıq əkdi-zəhmətinə dəymədi-
Yarı dövlətindi, yarı kəndlinin.

Daxma tikmək üçün komanı sökdü,
Dirçəlmək istədi, diz üstə çökdü...
Qovunu-qarpızı bazara tökdü-
Puluna getmədi barı kəndlinin.

Qayıtmaq istəyir əzəl vaxtına,
"Kolxozlu günlərin gözəl vaxtı"na.
Bağlayır ümidi xəzəl vaxtına,
Çürüyür heyvası, narı kəndlinin...

Bayram plovuna parası yoxdu,
Aşı bişirəcək, qarası yoxdu.
Bayram keçirməklə arası yoxdu,
Çətin keçir gün-güzarı kəndlinin.

Nə vaxtdı, tükənib un da çuvalda,
Satılıb həyətdən qoyun da, mal da.
İxtiyar sahibi olduğu halda
Yox əlində ixtiyarı kəndlinin.

Kənd bu gündədirsə, şəhər neyləsin?
Tapsın iki loxma zəhər, neyləsin?
Bu gün ac qalıbdı, səhər neyləsin?
Elə bax gününə, zarı-kəndlinin...

**"Zaporojye" markalı avtomobilin xalq arasında işlənilən adı.*

Sevinc paylayanda mənə düşmədi...

Bir gün Ulu Tanrı böldü qisməti,
Sevinc paylananda mənə düşmədi
Vüsal əvəzinə aldım həsrəti,
Sevinc paylananda mənə düşmədi.

Mən də çox istərdim arzuma çatım,
Bir sevinc payına əlimi atım.
Keçdi qəm içində ömrüm, həyatım,
Sevinc paylananda mənə düşmədi.

Hər kəsin bəxtinə öz payı qaldı,
Bu pay kimə zəhər, kiməsə baldı.
Çoxları öz sevinc payını aldı,
Sevinc paylananda mənə düşmədi.

Dedilər, gecikib qalmısan dala,
Səadət paylandı, qurtardı, bala!
Mənə də qəm verib saldılar yola,
Sevinc paylananda mənə düşmədi.

Şairlər

Yolunu azana göstərər yolu,
Keçilməz yollardan keçər şairlər.
Açıq qapılardan ürəklə girər,
Bağlı qapıları açar şairlər!

Taleyi asılı olsa da tükə,
Ləkəsiz adına gətirməz ləkə.
Keçməz boğazından haram bir tikə,
Saxta duz-çörəkdən qaçar şairlər!

Fitnəni şeytanın qərəzi sayıb,
Pisliyi insanın mərəzi sayıb.
Xalqının gözünü tərəzi sayıb,
Hər şeyi onunla ölçər şairlər!

Verər qiymətini ötüşən hər il,
Sevərək yaşadar gələcək nəsil.
Dirilik suyunu nağılda deyil,
Əsl həqiqətdə içər şairlər!

Qəlbində azacıq ilham olmasa,
Xeyirxah işlərə məqam olmasa,
Dərdini anlayan adam olmasa,
Dərd ilə dünyadan köçər şairlər...

Bu sənə mənim

Təcnis

Bu necə cavabdı de səndə: "Yox! Yox!",
Qoy mən "Hə! Hə!" deyim, de sən də: "Yox! Yox!".
Yüz kərə, min kərə desən də "Yox! Yox!",
Çoxdur ehtiyacım busənə mənim!

Nazdandımı bu gizlənmək məndən, az?
Gərəkdirsə, qoy eyləyim mən də naz!
Divanələr dərdi çəkir məndən az,
Tükənməz sevgimdi bu sənə mənim.

Eylə məni bircə dəfə yad ildə,
Dindirməzsən, lal olubmu ya dil də?
Qıfıl varsa ya dodaqda, ya dildə,
De, səbrim tükəndi bu sənə mənim!

İçərimdə sızıldayan yaramı?
Bir yara da təzələdi yaramı,
Nalayıqlər gözün dikib yaramı?
Qoy bilsin bilməyən-bu sənəm mənim!

Əğyarı tuş etdin, Xudaya, mənə...
Sınaqımı keçirsən, Xuda, ya mənə?
Ya ona verəcək Xuda, ya mənə-
Qoy nə onun olsun busə, nə mənim!

Səndən yox cavabı aldığım zaman...

Səndən yox cavabı aldığım zaman
İnana bilmədim qulaqlarıma.
Qəlbimdən keçəni demək istədim
Gətirə bilmədim dodaqlarıma.

Səndən yox cavabı aldığım zaman
Nə qədər özümə gələ bilmədim.
Özü yıxılanlar ağlamazsa da,
Gözümün yaşını silə bilmədim.

Əlimdən gələni edəcəyimə
Elə yanındaca söz verdim, amma...
Artıq uduzmuşum - bunu bilirdim,
Eşqim bənzəyirdi əriyən şama.

Özüm də bilmədim nə deyim sənə,
Danışa bilmirdim, qəhər boğurdu.
Bəlkə inciməzdi ürəyim səndən
Məni dilindəki zəhər boğurdu.

Qanad bağlayaraq gəldiyim yolla
Qayıtdım ümitsiz düşüncələrlə.
Bircə sənə olan inamdan başqa
Ürəyim doluydu daha nələrlə...

Alışb yanırıdım qüسسə içində
Ürəyim yanğıyla, ahla doluydu.
Gedə bilmədiyim daşlı-kəsəkli,
Enişli-yoxuşlu sevgi yolu ydu.

And içdim eşqimin təmizliyinə,
Ümidimi qırdın - bağışlamaram.
Bəlkə də, bəlkə də bağışlayardım,
Qəlbimi sındırdın - bağışlamaram.

Sevgini, vəfanı, etibarını
Apardın özünlə - nəyin vardsısa.
O gözəl çağları tutub beşəlli
Necə saxlayaydım bəxt apardısa...

...Açaraq xatirə albomunu mən
Axtarıb oradan tapdım şəklini.
Götürüb əlimə bir xeyli baxdım
Elə bil, qarşımda görürdüm səni.

Qəfildən sarsıntı keçirdim. Əzab
Bütün varlığıma hakim kəsildi.
Kəsdirə bilmədim edəcəyimi,
Mənə bir dəqiqə bir ömür gəldi.

Bürüdüm parçaya şəkli astaca -
Elə bil bükürdüm kəfənə səni.
Taxtadan bir kiçik tabut düzəldib
Qoydum ehtiyatla ora şəklini.

Götürüb çiynimə qalxdım ayağa,
Zaman dayanmışdı çiyinlərimdə.
Gedirdim sakitcə, ehtiram ilə
Kədər gözlərimdə, tabut əlimdə.

Gedirdim, gözümdə sanki kainat
Bir əfsanə idi, əsil deyildi.
Çiyində, tabutun içərisində
Sanki özün idin, şəkil deyildi...

Dayandım bir azdan çəmənlikdəki
Balaca tərənin qarşısında mən
Qoyaraq çiyimdən yerə tabutu
Bir məzar da qazdım həmin tərədən.

...Orda dəfn elədim məhəbbətimi,
Ürəyim odlanıb edirdi fəğan.
Elə bil bir insan dəfn eləyirdim,

Tabutu məzara qoyduğum zaman...

Lal-kar dayanmışdım sükut içində,
Burda bir əbədi günəş batırdı.
Taxtadan düzəlmiş tabut içində
Kəfənə bürünmüş şəkil yatırdı...

Zarafatyana zarafat

Haqqımı verməsəz, özüm bilirəm,
Hansı hoqqalardan çıxıb gedəcəm!
Sındırıb bir ədəd kompyüteri
Sizin üstünüzə yıxıb gedəcəm!

Siz məni saymayın ağıllı bəndə,
Dəliddən betərəm yeri gələndə!
Axı nə vaxtadək siz mənə, mən də
Sizin əlinizə baxıb gedəcəm?

Burdan çıxan kimi gedəcəm "Səs"-
Sahildən salacam yolumu kəsə.
Bütün sirtinizi bircə nəfəsə
Stolun üstünə çaxıb gedəcəm!

Deyəsən, şerimdən gəldiniz cana,
Gülüşün xeyri var qaralan qana!
Zarafat elədim zarafatyana,
Elə bilməyin ki, çıxıb gedəcəm!

Üçündür

Bütün qalmaqallar, bütün qovğalar
Bu yağlı tikələr, aşlar üçündür.
Öz halal payımı özümə verin,
Az aşlar ağrımaz başlar üçündür.

Ölkə kölə olur qalanda başsız,
Baş əyir düşməyə qansız, savaşıqız.
Gözlər kor olursa kipriksiz, qaşsız
Tələlər kipriklər, qaşlar üçündür.

Bu çirkin oyunlar bənzəyir nərdə
Bizimçün şeş qoşa tapılmaz zərdə.
Mərdlər qovulanda dönər namərdə,
Qurunu yandırmaq yaşlar üçündür.

Tarix yaxşı seçir əyridən düzü,
İbrət götürməyən peşmandır özü.
Sonrakı peşmanlıq əbəsdir – sözü
İndiki "heyf"lər, "kaş"lar üçündür.

Paslı qala-qala kütləşən kütlə,
Deyəsən səhv salıb Allahı bütлә.
Ey bəxtim, bu dəfə zərləri cütlə,
Füsrət oynamamış daşlar üçündür.

Sərhədçi

Qoy bu gün bütün körpələr rahat yatsın beşiyində
Mətanətlə dayanmışam vətənimin keşiyində!

Qoruyuram sərhədimi, cəsarətli sərhədçiyəm,
Öz andıma, öz borcuma sədaqətli sərhədçiyəm!

Torpağımı tapdamağa düşmənimin nə həddi var,
Qoy bilsin ki, qarşısında Azərbaycan sərhədi var!

Ölüm Tanrının hökmüdür, qorxu hissi yaddır bizə,
Ən müqəddəs borcumuzdur yurd uğrunda mübarizə!

Ölsəm belə, silahımı qoy götürsün öz qardaşım,
Dönsün sərhəd dirəyinə burda ucalan başdaşım!

Məhəbbətim alovlandır, iradəmsə dəmir, polad,
Toxunulmaz sərhədimdən quş da uça, salar qanad!

Nə qədər ki, ölməmişəm, dövr eləyir damarda qan,
Yada boyun əyməyəcək Ana Yurdum Azərbaycan!

Azərbaycan! Bu ülvi ad qollarımın təpəridir,
Yaxşı deyib atalar ki: «Oğul düşmən çəpəridir!»

Torpağımı tapdamağa düşmənimin nə həddi var,
Qoy bilsin ki, qarşısında Azərbaycan sərhədi var!

1998-ci il. 2014 sayılı Xudat Sərhəd Dəstəsi

Mənim aləminim

Mənim aləmində hər şey başqadır,
Başqadır sevincim, başqadır qəmim.
Onu məndən başqa duya bilən yox,
Bambaşqa aləmdir mənim aləminim!

Orda tək deyiləm, öz ürəyimlə,
Öz duyğularımla söhbət edirəm.
Aləmdən xəbəri olmayanları
Mən öz aləminə dəvət edirəm!

Orda insanların məkanı geniş,
Orda insanlığın qiyməti uca.
Orda insanlara insan deyirlər,

Orda seçilməyir cavandan qoca.

Təpədən dırnağa özümünküdü,
Hara baxıramsa, mənim izim var.
Mənim aləmində qayğıkeşliyi
Göylərə yüksəldən romantizm var.

Ordakı həyatı mənim idrakım
İstədiyi kimi səhnələşdirər.
Nə illər gücünü göstərə bilir,
Nə zaman təzəni köhnələşdirər.

Mənim aləmində mən də başqayam,
Demə yanılmışam, demə çəşmişəm.
Hər şeyə başqa cür baxdığım gündən
Özüm də dəyişib başqalaşmışam.

Mənim aləmində hər şey başqadır,
Başqadır sevincim, başqadır qəmim.
Onu məndən başqa duya bilən yox,
Bambaşqa aləmdir mənim aləhim!

Çirkin yad ayaqlar gəzişirkən izim üstə...

Çirkin yad ayaqlar gəzişirkən izim üstə,
Zülmət gecələr pərdə çəkər gündüzüm üstə...

Ey şanlı vətən, sən mənim üçün nə əzizsən!
Fəxr eyləyəm səcdənə dursam üzüm üstə.

Qarşında Xəzər, yan tərəfin silsilə dağlar,
Nisgilli xəritən sərilibdir mizim üstə...

Yurd torpağının harda ki bir parçası qalmış,
Həsrətlə sürünnəm ona sarı dizim üstə.

Al rəngi ki var bayrağının, Babəkə xasdır,
Heç kəs ağalığ eyləyə bilməz bizim üstə.

Xoşbəxt olaram can verə bilsəm vətən üçün,
Söz əhliyəm, əlbəttə ki durrəm sözüm üstə.

Yurdum məni layiq bilərək söyləyə bir gün:
"Ölsün Əvəz uğrumda!" - deyərdim: "Gözüm üstə!"

Şair olmaq asan deyil

Sənə şair deyirlərsə, sevinmə,
Şair olmaq asan deyil, qardaşım!
Lovğalanıb öz-özünə öyünmə
Şair olmaq asan deyil, qardaşım!

Şair olan sözlərindən duyulur,
Şair bəzən diri-diri soyulur.
Bəzən bir söz üstə göz də oyulur,
Şair olmaq asan deyil, qardaşım!

Şairsənsə, hər ağrıya tab elə,
Hər kəndiri öz iynənə sap elə.
İstəyirsən yüzçə kitab çap elə -
Şair olmaq asan deyil, qardaşım!

Bilməlisən bu həyatın şərtini,
Dadmalısən zərbələrin sərtini.
Çəkməlisən millətinin dərdini,
Şair olmaq asan deyil, qardaşım!

Çətin gündə HAQQ olmalı köməyin,
Daş altından çıxmalıdır çörəyin.
İlham ilə döyünürsə ürəyin
Şair olmaq asan deyil, qardaşım!

Uca-uca zirvələri fəth elə,
Kimisə yox, YARADANI mədh elə.
Çətinliyə öyrəşməyi qət elə,
Şair olmaq asan deyil, qardaşım!

Seçmirsənsə incisini, zərini,
Sevmirsənsə ILHAM adlı pərinə -
Nahaq yerə gəl axıtma tərini,
Şair olmaq asan deyil, qardaşım!

Heç şairlik oxunmursa gözümdən
Cuşa gəlib demirsənsə özündən,
Onda qardaş, gəl incimə sözümdən:
Şair olmaq asan deyil, qardaşım!

Dünyanın

Bu gün bir cürədir, sabah bir cürə
Dəyişir günbəgün halı dünyanın.
Başına nə qədər müsibət gələr
Bizimtək bükülməz beli dünyanın.

Təzadlı hökmü var ötüşən vaxtın,
Şah olsan, bir zaman çevrilər taxtın.
Güləndə üzünə taleyin, baxtın
Sığallar başını əli dünyanın.

Nə qədər yolçunun yolunu kəsib,
"Mənəm" deyənlərin dilini kəsib.
Əzəldən heç kəsə olmayıb nəşib -
Keçməsin könlündən malı dünyanın.

Göstərməz kimsəyə nə qayğı, nə naz
Yaxşısı pisindən dəfələrlə az.
Bir işi azacıq gələndə taraz
Çevrilər tərsinə valı dünyanın...

Gərəkdir durasan qəmindən uzaq,
Əbədir halına nigaran olmaq.
Kimlər mənzilinə olubdur qonaq
Yaşı uludan da ulu dünyanın!

Əvəz, ürəyinə çəkəndə dağı
Görünür gözünə fani olmağı.
Nəyinə vurğunuq, nəyinə axı,
Qonaq saxlamayan dəli dünyanın?!

Uşaq şeirləri

Namaz

Oyadır sübh məni hər gün atam,
O şirin uyğuda qoymur ki yatam.

Deyir: "Oğlum, dur, ibadət eylə,
Hər səhər qalxmağa adət eylə!

Dur ki insan belə tənbel olmaz,
Kim zirəkdir, işi əngəl olmaz.

Sənə (bu iş) nə qədər olsa çətin,
Bu işi gör, xoş olar axirətin.

Haqq işin zəhməti boş getməz, oğul,
Hədər iş Tanrıya xoş getməz, oğul!

Yaxşı iş görsən əgər dünyadə,
Qazanarsan əvəzin üqbadə!

Sən riayət eləsən İslamə,
Şübhəsiz ki, yetəcəksən kamə!"

Ay ata, gəl mənə çox zur eləmə,
Məni qəm çəkməyə məcbur eləmə!

Qəlbdən olmasa iş, zövq olmaz,
Bu sayaq, dinə atam, sövq olmaz.

İxtiyar olmasa, qəmgin olaram,
Dinə təhrik ilə bidin olaram.

Qalxmaram mən xoruzun ban səsində,

Azanın hər gün obaşdan səsinə.

Nə gərək hər gün alam dəstəmazi,
Gündə beş yolmu qıllarlar namazı?

Nə gərək Sübhü Zöhr, Şam qılam,
Nə olar cümləsin axşam qılam?

Məni, sən Tanrı, burax öz xoşuma,
Qoşulum dostlarıma, tay-tuşuma!

Bəhrəmin arzusu

Qışdır. Artıq gecə olmuş yarı,
Gündüz ikən gün əritmiş qarı.
İndi artıq nə Günəş var, nə də qar,
Çəkilib isti evə insanlar,
Gecə dünyaya şirin uyğu satır,
Gecədən uyğu alıb, hamı yatır...
Bəhrəminsə, yuxu getmir gözünə,
Dodaqaltı deyindir öz-özünə:
"Yox imiş heç Günəşin insafı,
Suya döndərdi tamam ətrafı...
Əridirsən niyə tez qarı, Günəş?
Azacıq gözləsənə, barı, Günəş!
Əriyib şaxtababam döndü suya
Elə bil yoxmuş əzəldən o guya...
Öyünürsən ki, gücün çatdı qara,
Sən özün düşməyəcəksən ki dara?
Üstünə bir dəli ruzgar əssə,
Önünü qarə buludlar kəssə,
Neyləyərsən, a Günəş, sən onda?
Baxaram halına bax, mən onda!"
Nəvəsindən eşidincə bu səsi
Babası bildi ki yatmır nəvəsi,
Dedi: - İstəkli bala, söylə, sənə
Nə olub, dərdin alım, söyləsənə!
- Ay baba, bir də haçan qar yağacaq?
- A bala, qış hələ çox var, yağacaq!
Qəm yemə, bir gün əsər qar küləyi
Gətirər qar yenə, yanvar küləyi,
Yağdırar ta gecədən sübhə qədər...
Yuxudan sən də oyandıqda səhər
Açacaqsan elə ki pəncərəni,
Görəcəksən bu gözəl mənzərəni:
Büsbütün hər şey olub qar rəngi,
Gizləyib qar - nə qədər var - rəngi!
Qoşulursan yenə də tay-tuşuna,
Oynayarsan, necə gəlsə xoşuna...
İndisə yat ki bir az dincələsən,
Tay-tuşun yatmış, oyaqsan hələ sən...
Dinlə axır babanın sözlərini,

Yum, gözüm nuru, şirin gözlərini!"
Bəhrəminsə yuxu getmir gözüne,
Yorğan altda danışır öz-özünə:
"Görəsən bir də haçan qar yağacaq?
Görəsən bir də haçan qar yağacaq..."